

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ
СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	071 – Облік і оподаткування	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Освітня програма	Облік, аудит і оподаткування	Кафедра	Бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

Тетяна Жадан, tetiana.zhadan@kphi.edu.ua

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи НТУ «ХПІ». Досвід роботи – 19 років. Авторка понад 150 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Контроль фінансово-господарської діяльності», «Аналіз та прогнозування ризиків в діяльності підприємства», «Облік у зарубіжних країнах», «Державний фінансовий контроль».

Загальна інформація про курс

Анотація	Дисципліна спрямована на оволодіння сучасними принципами, підходами, методами і методичними прийомами з організації та здійснення державного фінансового контролю в підконтрольних установах.
Цілі курсу	формування у студентів у студентів теоретичних знань та практичних навичок з організації та здійснення державного фінансового контролю в підконтрольних установах.
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - залік
Семестр	10

Обсяг (кредити) / Тип курсу	4 / Вибірковий	Лекції (години)	32	Практичні заняття (години)	16	Самостійна робота (години)	72
-----------------------------	----------------	-----------------	----	----------------------------	----	----------------------------	----

Програмні компетентності	ЗК01	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК04	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
	ЗК06	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК08	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
	ЗК10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
	ЗК11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	СК03	Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків;
	СК08	Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.
	СК09	Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
	СК10	Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

Результати навчання:

Шифр	Зміст
ПР11	Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.
ПР12	Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.
ПР17	Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Теми що розглядаються:

- Тема 1** Теоретико-методичні аспекти організації та здійснення державного фінансового контролю в Україні
- Тема 2** Особливості планування, організації та здійснення заходів державного фінансового контролю
- Тема 3** Органи державного фінансового контролю та їх характеристика
- Тема 4** Державна аудиторська служба України: її завдання та функції
- Тема 5** Державний фінансовий аудит: сутність, види, особливості організації та порядок проведення
- Тема 6** Державний фінансовий контроль за виконанням місцевих бюджетів
- Тема 7** Державний фінансовий контроль в бюджетних установах
- Тема 8** Податковий контроль: особливості організації та порядок проведення
- Тема 9** Державний фінансовий контроль в системі органів Державної казначейської служби України
- Тема 10** Контрольні функції Національного банку України
- Тема 11** Контроль Рахункової палати за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням
- Тема 12** Діяльність інших державних органів влади у сфері фінансового контролю

Форма та методи навчання

Проведення **лекційних занять** передбачають використання традиційних форм (вступної, тематичної, оглядової). В процесі викладання використовується:

Лекція – бесіда, яка передбачає «діалог з аудиторією». Це проста форма активного залучення студентів до навчального процесу. Передбачається безпосередній контакт з аудиторією, що дає змогу зосередити увагу студентів на найбільш важливих проблемах теми, яка вивчається, визначити зміст і темп викладу навчального матеріалу з урахуванням рівня підготовленості та освіти аудиторії. Участь студентів у лекції-бесіді забезпечується різними прийомами, зокрема запитання до аудиторії. Вони носять інформаційний характер, тобто спрямовані не на контроль, а на з'ясування думок і рівнів поінформованості учнів з проблеми, що вивчається, актуалізації знань, необхідних для її розуміння, та визначення

ступеня готовності до сприйняття матеріалу лекції. Запитання адресуються всій аудиторії. Студенти відповідають з місця. З метою заощадження часу запитання слід формулювати так, щоб можна було дати однозначну відповідь. З урахуванням змісту відповідей будуються подальше викладення матеріалу.

Лекція-візуалізація, яка передбачає використання демонстраційного матеріалу, форми наочності, які не лише доповнюють словесну інформацію, а й самі виступають носіями змістовної інформації. Читання лекції представляє собою вільне, розгорнуте коментування підготованих матеріалів. У візуальній лекції важливі візуальна логіка, ритм подачі матеріалу, його дозування, майстерність і стиль спілкування вик-ладача з аудиторією.

Лекція – дискусія – яка передбачає обмін думками та поглядами учасників з приводу певної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Практичні заняття передбачають інтерактивний підхід до проведення занять, який включає у себе проведення наступних видів занять:

1) підтверджуючі практичні роботи. Виконуючи їх, студент отримує підтвердження правильності викладених на лекціях теоретичних знань;

2) частково-пошукові практичні заняття. На таких заняттях студенти мають більше можливостей для творчої роботи. Деталізацію плану дослідження і визначення повного переліку питань, які необхідно дослідити, виконує сам студент;

3) ділові ігри - моделювання реальної діяльності у спеціально створеній проблемній ситуації. Ділова гра передбачає активне навчання, яке сприяє досягненню конкретних завдань, структурування системи ділових стосунків учасників. Її конструктивними елементами є проектування реальності, конфліктність ситуації, активність учасників, відповідний психологічний клімат, міжособистісне та міжгрупове спілкування, розв'язання сформульованих на початку гри проблем.

Методи контролю

Перевірка та оцінювання знань студентів під час проведення поточного та семестрового контролю проводиться наступними методами.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, тестів, виконання індивідуального завдання (реферату), проведення контрольних робіт, ректорських контрольних робіт тощо.

Семестровий контроль проводиться у формі **заліку (з оцінкою)** відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом. Семестровий контроль може проводитися в усній або в письмовій формі за контрольними завданнями, а також шляхом тестування з використанням технічних засобів. Можливе поєднання різних форм контролю. Результати поточного контролю (поточна успішність) можуть враховуватись як допоміжна інформація для виставлення оцінки з даної дисципліни.

Студент вважається допущеним до заліку з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх практичних та індивідуальних завдань, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Для одержання підсумкових балів студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань та контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та семестрового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Опитування, виконання тестів, виступи на практичних заняттях	Контрольні роботи		Індивідуальне завдання (реферат)	Залік	Сума
	КР № 1	КР № 2			
20	15	15	20	30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під системою оцінювання слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними критеріями оцінювання для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1) підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності;

2) підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. 	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
64-74	Д	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування ; - вміння вирішувати прості практичні задачі .	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; - невміння вирішувати складні практичні задачі .
60-63	Е	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі .	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом .	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі .
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

Базова література:

1 Гуцаленко Л. В., Дерій В. А., Коцупатрий М. М. Державний фінансовий контроль: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2009. 424 с. URL: <https://subject.com.ua/pdf/46.pdf> (дата звернення: 27.08.2021)

2 Жадан Т.А. Проблеми організації та здійснення державного внутрішнього фінансового контролю на сучасному етапі його розвитку. *Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес і ефективність виробництва*. 2014. № 65 (1107). С. 57-63. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/14034> (дата звернення: 26.08.2021).

3 Жадан Т.А. Економічна сутність та зміст поняття «державний фінансовий контроль». *Причорноморські економічні студії* : наук. журн. 2017. № 16. С. 161-168. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/30473> (дата звернення: 26.08.2021).

4 Зіміна І.А., Корнієнко О.С., Трофімов А.О. Державний фінансовий контроль: Навч. посібник. Миколаїв: НУК, 2008. 212 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/518751/> (дата звернення: 27.08.2021)

5 Класифікація державного фінансового контролю: проблеми побудови та напрямки вдосконалення / Т. А. Жадан та ін. // *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики = Financial and credit activity: problems of theory and practice* : зб. наук. пр. Харків : ХННІ УБС, 2019. Т. 1, № 28. С. 344-353. (*Web of Science*). URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/40898> (дата звернення: 26.08.2021).

6 Максимова В.Ф. Організація державного фінансового контролю: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2012. 276 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2431/1/> (дата звернення: 27.08.2021)

7 Методичні вказівки для виконання індивідуального завдання (реферату) з навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх форм навчання / уклад. Т. А. Жадан. Харків : Рейтинг, 2021. 24 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52664> (дата звернення: 27.08.2021)

8 Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх форм навчання / уклад. Т.А. Жадан. Харків : Рейтинг, 2021. 60 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52666> (дата звернення: 27.08.2021)

9 Нагайчук В. В. Державний фінансовий контроль. Практикум : навчальний посібник. Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2015. 192 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/2097/1/> (дата звернення: 27.08.2021)

10 Хмельков А.В. Державний фінансовий контроль: підручник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 228 с. URL: <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle/123456789/13552> (дата звернення: 27.08.2021)

11 Хмельков А. В. Державний фінансовий контроль : Практикум. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 276 с. URL: <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle/123456789/12548> (дата звернення: 27.08.2021)

12 Чумакова І. Ю., Шульга Н. В. Державний фінансовий контроль : підручник / за заг. ред. О. А. Петрик. Київ : КНЕУ, 2013. 412 с. URL: <https://www.academia.edu/12222343/> (дата звернення: 27.08.2021)

13 Шевчук О.А. Державний фінансовий контроль бюджетних установ: навч. посіб. / За заг. ред. Є. В. Мниха. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т (КНТЕУ), 2007. 216 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/602546/> (дата звернення: 27.08.2021)

Допоміжна література:

14 Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Державні фінанси : навч. посібник / заг. ред. В. Д. Базилевич. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ : Атіка, 2004. 368 с.

15 Бодюк А. В. Державний фінансовий контроль. Теоретичні положення й нормативно-правові акти. Навчальний посібник. Київ : Кондор, 2009. 538 с.

16 Василик О. Д., Павлюк К. В. Державні фінанси України : підручник / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : Центр навч. літ., 2004. 608 с.

17 Державний фінансовий контроль: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Н.С. Вітвицька та ін. Київ : КНЕУ, 2003. 408 с. URL: https://eknigi.org/nauka_i_ucheba/33911-derzhavnij-finansovij-kontrol-navch-metod-posib.html (дата звернення: 27.08.2021)

18 Державні фінанси в транзитивній економіці : навч. посібник / М. І. Карлін та ін.; ред. : М. І. Карлін. Київ : Кондор, 2003. 220 с.

19 Жадан Т.А., Шовкопляс Т. С., Сиром'ятникова О. В. Світовий досвід становлення та розвитку державного внутрішнього фінансового контролю. *Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес і ефективність виробництва*. 2014. № 64 (1106). С. 164-171. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/14096> (дата звернення: 26.08.2021).

20 Жадан Т.А. Брік С.В., Сиром'ятникова О.В. Державний фінансовий аудит як засіб здійснення державного фінансового контролю господарської та зовнішньоекономічної діяльності підприємств та установ в Україні // *Розвиток обліку та аудиту як основи інформаційно-аналітичної системи підприємства: кол. монографія / ред. С.А.Мехович та ін. Харків : НТУ «ХПІ», 2011. С. 116-130. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/23356> (дата звернення: 26.08.2021).*

21 Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика [Електронний ресурс] : навч. посібник / Т. В. Давидюк [та ін.] ; заг. ред. Т. В. Давидюк ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків, 2021. 607 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52695> (дата звернення: 27.08.2021).

22 Система фінансового контролю в Україні: сучасний стан організації та перспективи розвитку : монографія / Л. В. Дікань та ін. ; за заг. ред. к.е.н., проф. Л. В. Дікань. Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. 96 с.

23 Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 06.01.1993 р. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12> (дата звернення: 27.08.2021)

24 Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 р. № 576-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/576-19> (дата звернення: 27.08.2021)

25 Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (дата звернення: 27.08.2021)

26 Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 р. № 3659-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3659-12> (дата звернення: 27.08.2021)

27 Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 р. N 43. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/130714> (дата звернення: 27.08.2021)

28 Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 215. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-п> (дата звернення: 27.08.2021)

29 Про Державну фіскальну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 р. № 236. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-п> (дата звернення: 27.08.2021)

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3 – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Фінансовий аналіз Організація бухгалтерського обліку Оподаткування суб'єктів господарювання	Соціальна відповідальність бізнесу та бізнес-соціальний аналіз Діджиталізація обліку (англ. мовою) Переддипломна практика

Провідний лектор: доц. Жадан Т.А.
(посада, звання, ПІБ)

(підпис)